

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2018-2023

(skrajne daty)

1.1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE/MODULE

Nazwa przedmiotu/ modułu	Fizjoterapia w zaburzeniach wieku rozwojowego i wad postawy
Kod przedmiotu/ modułu*	
Wydział (nazwa jednostki prowadzącej kierunek)	Kolegium Nauk Medycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Fizjoterapia
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Niestacjonarne
Rok i semestr studiów	5 i 6 semestr 3 rok
Język wykładowy	Polski
Rodzaj przedmiotu	Fizjoterapia kliniczna
Koordynator	dr hab. K. Walicka-Cupryś, prof. UR
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr hab. Katarzyna Walicka-Cupryś, prof. UR – wykład dr Joanna Majewska – zajęcia kliniczne dr Joanna Baran – zajęcia kliniczne mgr Maciej Rachwał - zajęcia kliniczne Mgr Paweł Piwoński – zajęcia kliniczne Mgr Anna Puchalska-Sarna – zajęcia kliniczne Mgr Anna Znamiorska – zajęcia kliniczne Mgr Kamil Pelc – zajęcia kliniczne

* - zgodnie z ustaleniami na wydziale

1.2. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Sem.	Wykl.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZK	Prakt.	GN	Liczba pkt ECTS
5	15	-	-	-	-	35	-	40	3
6	15	-	-	-	-	55	-	20	3

3.2. Sposób realizacji zajęć

zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.4. Forma zaliczenia przedmiotu/ modułu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Znajomość anatomii topograficznej i czynnościowej człowieka, znajomość neuroanatomii i fizjologii człowieka, umiejętności z zakresu kinezyterapii i metodyki nauczania ruchu.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1. Cele przedmiotu/modułu

C1	Zdobycie wiedzy dotyczącej etiologii, właściwych metod badania, systemów klasyfikacji, rozpoznania różnicowego oraz profilaktyki wad postawy ciała.
C2	Zdobycie wiedzy i umiejętności dotyczących różnych metod reedukacji posturalnej oraz różnych form terapii wad postawy ciała.
C3	Zdobycie umiejętności analizy piśmiennictwa w ocenie i terapii wad postawy umożliwiających prowadzenie badań naukowych oraz na potrzeby praktyki fizjoterapeutycznej.

3.2 EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU/ MODUŁU

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	Zna etiologię, patomechanizm, objawy i przebieg dysfunkcji narządu ruchu w zakresie wad postawy, w stopniu umożliwiającym racjonalne stosowanie środków fizjoterapii	D.W1.
EK_02	Zna możliwości doboru narzędzi pomiarowych i diagnostycznych w pracach naukowo-badawczych w zakresie fizjoterapii	D.W17.
EK_03	Potrafi planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i prowadzić postępowanie fizjoterapeutyczne u dzieci i młodzieży z chorobami układu ruchu, takimi jak wady postawy ciała	D.U24.
EK_04	Potrafi wyciągać wnioski z badań naukowych i własnych obserwacji	D.U50.

3.3 TREŚCI PROGRAMOWE

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Semestr 1
Zajęcia organizacyjno – wprowadzające. Zapoznanie studentów z problematyką, kryteria zaliczenia. Funkcje, założenia, cele i zadania zasady gimnastyki korekcyjnej, dokumentacja medyczna, czerwone, żółte lagi.
Rozwój postawy ciała w procesie ontogenezy.
Charakterystyka pojęć związanych z postawą ciała. Postawa a budowa ciała. Typologie budowy somatycznej. Uogólniona hipermobilność stawowa.
Badanie postawy ciała, metody jej oceny. Testy funkcjonalne. Możliwości zastosowania nowoczesnych metod badania postawy ciała w prowadzeniu badań naukowych.
Trójtorowość metod korekcji odchyleń. Systematyka ćwiczeń korekcyjnych. Edukacja i reedukacja posturalna.

Postawa ciała w ujęciu koncepcji neurorozwojowej. Analiza funkcji mięśni w kontekście wad postawy - stabilizatory i mobilizatory. Charakterystyka wady postawy ciała w płaszczyźnie strzałkowej – etiologia, patomechanizm, objawy i przebieg dysfunkcji.
Semestr 2
Zajęcia organizacyjno – wprowadzające. Zapoznanie studentów z problematyką, kryteria zaliczenia. Wady klatki piersiowej - etiologia, patomechanizm, objawy, przebieg dysfunkcji i metody jej korekcji.
Wady statyczne kończyn dolnych i stóp różne metody jej oceny. Etiologia, patomechanizm, objawy i przebieg dysfunkcji.
Skoliozy – wprowadzenie teoretyczne. wybrane teorie powstawania, patomechanika, podział. Różne metody oceny stopnia skoliozy.
Charakterystyka pracy w wodzie z wadami postawy.
Zaopatrzenie ortopedyczne w wadach postawy - gorsetowanie, wkładki do butów/
Przegląd metod stosowanych w terapii wad postawy ciała, ze szczególnym uwzględnieniem skolioz.
Wybrane choroby wieku rozwojowego szczególnie wpływające na postawę ciała etiologia, diagnostyka i terapia.

B. Problematyka zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
Semestr 1
Zajęcia organizacyjno–wprowadzające. Zapoznanie studentów z problematyką, kryteria zaliczenia.
Fizjologiczne mechanizmy warunkujące postawę i równowagę ciała. Etapy i zasady reedukacji posturalnej, ćwiczenia kształtujące czucie proprioceptywne. Podział mięśni ze względu na funkcje oraz podział Wejsfloga. Systematyka ćwiczeń.
Systematyka pozycji wyjściowych i ćwiczeń korekcyjnych z wykorzystaniem sterowania oddolnego i odgórnego w płaszczyźnie czołowej,
Systematyka pozycji wyjściowych i ćwiczeń korekcyjnych z wykorzystaniem sterowania oddolnego i odgórnego w płaszczyźnie strzałkowej,
Wady w płaszczyźnie strzałkowej tzw. plecy okrągłe, plecy wklęsłe. Ocena postawy ciała, charakterystyka, kompensacje Metodyka ćwiczeń wzmacniających, rozciągających, nauka prawidłowego wzorca ruchowego.
Wady w płaszczyźnie strzałkowej tzw. plecy okrągło-wklęsłe, plecy płaskie, sway. Ocena postawy ciała, charakterystyka, kompensacje Metodyka ćwiczeń wzmacniających, rozciągających, nauka prawidłowego wzorca ruchowego.
Sprawdzenie wiedzy – kolokwium.
Opracowanie i zademonstrowanie postępowania w wybranych przypadkach w warunkach symulowanych
Semestr 2
Zajęcia organizacyjno – wprowadzające. Zapoznanie studentów z problematyką, kryteria zaliczenia. Przypomnienie wiadomości z poprzedniego semestru.

Wady statyczne i dynamiczne kończyn dolnych: kolana koślawe, kolana szpotawe, stopa płaska i płasko-koślawą. Ocena postawy ciała, charakterystyka, kompensacje Metodyka ćwiczeń wzmacniających, rozciągających, nauka prawidłowego wzorca ruchowego.
Wady klatki piersiowej: klatka piersiowa lejkwata (szewska) i klatka piersiowa kurza. Ocena postawy ciała, charakterystyka, kompensacje Metodyka ćwiczeń wzmacniających, rozciągających, nauka prawidłowego wzorca ruchowego.
Skoliozy: Kompensacja i przewidywanie progresji skolioz.
Wybrane metody stosowane w terapii skolioz. Omówienie przykładowych ćwiczeń korekcyjnych w odniesieniu do skolioz. Ocena postawy ciała, charakterystyka, kompensacje Metodyka ćwiczeń wzmacniających, rozciągających, nauka prawidłowego wzorca ruchowego.
Różne metody fizjoterapeutyczne w terapii skolioz. Planowanie terapii dla poszczególnych wad w pł. czołowej.
Różne formy prowadzenia zajęć ruchowych m.in. zabawowo-naśladowcza i inne wykorzystywane w pracy z dziećmi w wieku szkolnym i wczesnoszkolnym.
Sprawdzenie wiedzy- kolokwium.
Omówienie przykładowych zestawów ćwiczeń do poszczególnych wad postawy. Tworzenie własnych konspektów i ich przeprowadzenie: plecy okrągłe, plecy wklęsłe, plecy okrągło-wklęsłe, plecy płaskie, wady klatki piersiowej, wady kończyn dolnych, skoliozy.
Realizacja zaplanowanej terapii dla wad klatki piersiowej i skolioz. Prowadzenie zajęć w oparciu o własne konspekty, z komentarzem prowadzącego.

3.4 METODY DYDAKTYCZNE

Wykład: prezentacja multimedialna.

Zajęcia praktyczne: Praca w grupach na współwiczących, studium przypadku, praca z pacjentem, rozwiązywanie zadań problemowych, prowadzenie fragmentu zajęć na podstawie opracowanego przez studenta konspektu do zadanego problemu, dyskusja.

Praca własna studenta: praca z książką, analiza piśmiennictwa, opracowanie konspektu ćwiczeń

4 METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	Egzamin pisemny po drugim semestrze	W.
EK_02	Referat, praca w grupach (pierwszy semestr)	W.
EK_01	Kolokwium pisemne	ZP.
EK_03	Opracowanie i zademonstrowanie postępowania w wybranych przypadkach w warunkach symulowanych (zadania praktyczne, praca w grupach, konspekt) i podczas pracy z pacjentem, obserwacja studenta	ZP.

EK_02, EK_04	Referat	ZP.
--------------	---------	-----

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Wykład

Ocena wiedzy (EK_01)

Egzamin pisemny po drugim semestrze (kryteria zaliczenia, jak dla kolokwium) Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia z ćwiczeń.

Zaliczenie wykładów – pozytywna ocena z zajęć konwersatoryjnych.

5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%

4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%

4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%

3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%

3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%

2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%

EK_02 – praca pisemna

Warunkiem zaliczenia efektu uczenia się jest przygotowanie bazy artykułów wykorzystaniem baz naukowych i wiedzy zdobytej na wykładach na zlecony temat.

ZAL – student zrobił przegląd w bibliografii naukowej minimum 5 artykuły na zlecony temat przez prowadzącego.

NZAL – student nie zrobił przeglądu w bibliografii lub podał mniej niż 5 artykuły na zlecony temat przez prowadzącego.

Ćwiczenia: zaliczenia pisemne i/lub ustne poszczególnych partii materiału, opracowanie konspektu ćwiczeń na zadany temat, praktyczne zastosowanie wiedzy i umiejętności na innych członkach grupy.

Ocena wiedzy (EK_01): kolokwium pisemne, testowe z pytaniami zamkniętymi jednokrotnego wyboru lub otwartymi problemowymi.

Istnieje możliwość wrywkowego sprawdzenia wiedzy i umiejętności studentów z 3 ostatnich zajęć.

Kolokwium pisemne (EK_01):

5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%

4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%

4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%

3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%

3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 61%-68%

2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%

Istnieje możliwość jednokrotnej poprawy niezaliczonego kolokwium lub zaliczenia praktycznego.

W przypadku braku pozytywnej oceny postępuje się zgodnie z regulaminem WM UR.

Ocena umiejętności (EK_03)

5.0 – student proponuje właściwe planowanie postępowania fizjoterapeutycznego, prowadzi ćwiczenia w oparciu o poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym skonstruowany

konspekt, potrafi go również prawidłowo modyfikować, dokonuje prawidłowej oceny funkcjonalnej, proponuje prawidłowe rozwiązania

4.5 – student z niewielką pomocą prowadzącego, proponuje właściwe planowanie postępowania fizjoterapeutycznego, prowadzi ćwiczenia w oparciu o poprawnie, pod względem merytorycznym i metodycznym skonstruowany konspekt, przy pomocy prowadzącego dokonuje prawidłowej oceny funkcjonalnej z niewielką pomocą prowadzącego

4.0 – student z niewielką pomocą prowadzącego proponuje właściwe planowanie postępowania fizjoterapeutycznego, prowadzi ćwiczenia w oparciu o konspekt zawierający drobne poprawki naniesione przez nauczyciela, potrafi przeprowadzić prawidłowo ocenę funkcjonalną z pomocą prowadzącego

3.5 – student proponuje planowanie postępowania fizjoterapeutycznego i formułuje wnioski wymagające korekty ze strony prowadzącego, prowadzi ćwiczenia w oparciu o konspekt zawierający, liczne poprawki i wskazówki nauczyciela, przeprowadza ocenę funkcjonalną, jednakże z licznymi błędami – dokonuje korekty z pomocą prowadzącego

3.0 – student proponuje planowanie postępowania fizjoterapeutycznego i formułuje wnioski wymagające korekty ze strony prowadzącego, prowadzi ćwiczenia w oparciu o konspekt zawierający, liczne poprawki i wskazówki nauczyciela, popełniając jednak drobne błędy, przeprowadza badanie funkcjonalne z błędami, pomimo pomocy prowadzącego

2.0 – proponowane planowanie postępowania fizjoterapeutycznego i formułowane wnioski są niepoprawne merytorycznie, większość wymaga korekty ze strony prowadzącego pomimo licznych uwag nauczyciela popełnia rażące błędy w doborze ćwiczeń i metodyce prowadzenia zajęć, nie potrafi przeprowadzić prawidłowej oceny funkcjonalnej

Ocena umiejętności (EK 02, EK_04):

Przygotowanie krótkiego referatu na temat zadany przez prowadzącego w oparciu o najnowsze doniesienia naukowe z wykorzystaniem i narzędzi diagnostycznych na zlecony temat

ZAL – student napisał krótki referat na podstawie minimum 2 artykułów naukowych i przeprowadził zaplanowane badanie na zlecony temat przez prowadzącego oraz omówił uzyskane wyniki

NZAL – student nie napisał referatu na podstawie minimum 2 artykułów lub nie przeprowadził zaplanowanego badania na zlecony temat przez prowadzącego lub nie omówił uzyskanych wyników

*Ocenę pozytywną z przedmiotu można otrzymać
wyłącznie pod warunkiem uzyskania pozytywnego zaliczenia
każdego z ustanowionych efektów uczenia się.
Ocenę końcową z przedmiotu stanowi średnia
arytmetyczna z ocen cząstkowych.*

Istnieje możliwość zmiany formy zajęć oraz zaliczeń: kontaktowa / zdalna / hybrydowa zależnie od bieżącej sytuacji epidemicznej i po uzyskaniu zgody kierownika kierunku.

5. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	120
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	4
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	56
SUMA GODZIN	180
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	6

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

Wymiar godzinowy	0
Zasady i formy odbywania praktyk	0

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Czaprowski D, Stoliński L, Tyrakowski M, Kozinoga M, Kotwicki T. Non-structural misalignments of body posture in the sagittal plane. *Scoliosis Spinal Disord.* 5 marzec 2018;13(1), 2-14.
2. Grobl P, Lehnert-Schroth Ch. Trój płaszczyznowa terapia skolioz. *Oddechowo-ortopedyczny system według Schroth.* Edra Urban & Partner, Wrocław, 8, 2017
3. Jonson J, Korekcja wad postawy. *Techniki terapeutyczne.* Edra Urban & Partner 2018
4. Kasperczyk T.: *Wady postawy ciała diagnostyka i leczenie,* Kasper, Kraków, 2004.
5. Matyja M, *Neurorozwojowa analiza wad postawy ciała u dzieci i młodzieży,* Wydawnictwo Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach, 2012.
6. Souchard P, *Fizjoterapeutyczna metoda globalnych wzorców posturalnych;* Wyd. Edra Urban & Partner; Wrocław 2014
7. Wilczyński J.: *Korekcja wad postawy człowieka.* ANTHROPOS, 2001.
8. Zukunft-Huber B *Trój płaszczyznowa manualna terapia wad stóp u dzieci;* wyd. Edra Urban & Partner; Wrocław 2013

Literatura uzupełniająca:

1. Myers Thomas W.: *Anatomy Trains* Elsevier Ltd. Oxford 2008
2. Oponowicz A., Koczkodan R., Ronikier A.: *Diagnostyka funkcjonalna człowieka,* Olsztyńska Szkoła Wyższa im. Józefa Rusieckiego, Olsztyn 2010.
3. Adler SS, Beckers D, Buck M. *PNF w praktyce. Ilustrowany Przewodnik,* DB Publishing, Warszawa, 2009
4. Donatelli RA, *Rehabilitacja w sporcie,* Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2010.
5. Owczarek S. *Ćwiczenia korekcyjne z przyborami Thera-Band.* KORSO 2016

6. Owczarek S. Gimnastyka przedszkolaka, KORSO 2020
7. Mansfield Paul Jackson, Neumann Donald A.: Essentials of Kinesiology for the Physical Therapist Assistant Mosby, 2019, wyd.3
8. Donald A. Neumann, Kinesiology of the Musculoskeletal System Foundations for Rehabilitation, Mosby 2016, wyd.3
9. Joseph B, Robb J, Loder RT, Torode I. Paediatric orthopaedic diagnosis: Asking the right questions. Paediatr Orthop Diagnosis Asking Right Quest. 1 styczeń 2015;1–427.
10. Rachwał M. Wstęp do oceny fizjoterapeutycznej kończyn dolnych. W: Perenc L, redaktor. Różnorodność problemów klinicznych i badawczych w naukach o zdrowiu Tom 1. Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego; 2021. s. 369–87.
11. Walicka-Cupryś, J., Drzał-Grabiec J., Rachwał M, Kuźdzał K, Wybrane metody diagnostyki i wizualizacji postawy ciała człowieka, in: L. Leniowska, Z. Nawrat (Eds.), Postep. Inżynierii Biomed., 1st ed., Uniwersytet Rzeszowski, Rzeszów, 2013: pp. 133–149.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej